

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ
ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ ΤΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΩΝ

Ἐκαστος ἐφημέριος ἔχει τὰ ἐξῆς βασικά καθήκοντα:

I. ΤΕΛΕΤΟΥΡΓΙΚΑ _ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ

1) Τελεῖ τὸν Ἑσπερινὸν ὡσὰκις προβλέπεται καὶ τὴν θείαν Λειτουργίαν:

α) Κατὰ πάσας τὰς Κυριακὰς τοῦ ἔτους, κατὰ τὰς Δεσποτικὰς καὶ Θεομητορικὰς ἑορτάς, κατὰ τὰς παραμονὰς τῶν Χριστουγέννων καὶ τῶν Φώτων, κατὰ τὸ Σάββατον τοῦ Λαζάρου, τὴν Μεγάλην Πέμπτην καὶ τὸ Μέγα Σάββατον, κατὰ τὰ Ψυχολάββατα, κατὰ τὴν Δευτέραν, Τρίτην καὶ Παρασκευὴν τῆς Διακαινησίμου ἑβδομάδος, κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, κατὰ τὴν Ὑψωσιν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἑορτάζει ὁ ἱερός ναός, εἰς τὸν ὁποῖον εἶναι ἐφημέριος.

β) Κατὰ τὰς μνήμας τῶν κάτωθι Ἁγίων: Μεγάλου Βασιλείου, Ἁγίου Ἀντωνίου, Ἁγίων Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου, τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, Ἁγίου Χαραλάμπους, Ἁγίου Γεωργίου, Ἁγίας Εἰρήνης, Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, Ἀποστόλου Βαρνάβα, Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, τῶν Δώδεκα Ἀποστόλων, Ἁγίας Μαρίνης, Προφήτου Ἡλιοῦ, Ἁγίας Παρασκευῆς, Ἁγίου Παντελεήμονος, Ἁγίου Ἰωάννου Προδρόμου (Σύναξις, Γέννησις καὶ Ἀποκεφάλισις), Ἁγίου Λουκᾶ, Ἁγίου Δημητρίου, τῶν Ἀρχαγγέλων, Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Ἁγίου Στυλιανοῦ, Ἁγίας Αἰκατερίνης, Ἀποστόλου Ἀνδρέου, Ἁγίας Βαρβάρας, Ἁγίου Σάββα, Ἁγίου Νικολάου, Ἁγίας Ἄννης, Ἁγίου Σπυρίδωνος, Ἁγίου Ἐλευθερίου, Ἁγίου Στεφάνου, ὡς καὶ κατὰ τὰς μνήμας τοπικῶν ἢ ἄλλων Ἁγίων, τὰς ὁποίας οἱ ἐνορίται αὐτοῦ τιμῶσι δι' εἰδικῆς ἑορτῆς καὶ ὅποτε ἄλλοτε ἤθελεν ὁ ἴδιος κρίνει σκόπιμον πρὸς ἐξυπηρέτησιν μελῶν τῆς ἐνορίας αὐτοῦ.

γ) Τελεῖ τὴν θείαν Λειτουργίαν τῶν Προηγιασμένων ἀπαραιτήτως μὲν κατὰ τὴν Τετάρτην καὶ τὴν Παρασκευὴν τῆς πρώτης ἑβδομάδος τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, κατὰ τὴν μνήμην τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα μαρτύρων, κατὰ τὴν Πέμπτην τοῦ Μεγάλου Κανόνος καὶ κατὰ τὴν Μεγάλην Δευτέραν, Μεγάλην Τρίτην καὶ Μεγάλην Τετάρτην. Ὅπου δέ οἱ ἐφημέριοι εἶναι περισσότεροι τοῦ ἑνός ὀφείλουσι νὰ τελῶσι τὴν θείαν Λειτουργίαν τῶν Προηγιασμένων καθ' ὅλας τὰς Τετάρτας καὶ Παρασκευὰς τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς.

2) Τελεῖ πάσας τὰς ἐκκλησιαστικὰς ἀκολουθίας τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος, τὰς ἀκολουθίας τῶν Χαιρετισμῶν, τῶν Ἀποδείπνων, τῶν Παρακλητικῶν Κανόνων τοῦ Δεκαπενταγούστου καὶ τῶν Δοξολογιῶν διὰ τὰς ἐθνικὰς Ἑορτάς καὶ διὰ τὴν πρώτην τοῦ ἔτους.

3) Τελεῖ τὰ ἁγιαμυστήρια καὶ τὰς ἱεροπραξίας διὰ τοὺς ἐνορίτας αὐτοῦ κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν ἱερῶν κανόνων, τῶν ἐκκλησιαστικῶν νόμων καὶ τῶν διατάξεων τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν.

4) Μεριμνᾷ καὶ εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὴν καθαριότητα, τὴν εὐπρέπειαν καὶ τὴν εὐταξίαν ἐν τῷ ναῷ καί, ἐν συνεννοήσει μετὰ τῶν ἐνοριακῶν ἐπιτρόπων, διὰ τὴν διαχείρισιν, προμήθειαν καὶ καλὴν συντήρησιν τῶν ἐπίπλων, τῶν ἱερῶν ἀμφίων, τῶν ἐκκλησιαστικῶν σκευῶν καὶ τῶν λειτουργικῶν βιβλίων, διὰ τὴν προμήθειαν καὶ καλὴν διαφύλαξιν τοῦ ἐνδε δειγμένου οἴνου καὶ ἄρτου διὰ τὴν τέλεσιν τοῦ μυστηρίου τῆς θείας Εὐχαριστίας καὶ διὰ τὴν φύλαξιν τῶν ἐν τῷ ναῷ ἀρχαίων καὶ ἄλλων πολυτίμων σκευῶν ἢ ἀντικειμένων.

5) Έποπτεύει τήν ἐπιτέλεσιν ὑπό τῶν νεωκόρων καί τῶν ψαλτῶν τῶν καθηκόντων αὐτῶν καί καθοδηγεῖ αὐτούς, ὥστε μετ' εὐλαβείας καί ὀρθῶς νά ἐπιτελῶσι ταῦτα, μή δέ συμμορφουμένους, ἀναφέρει εἰς τήν ἐκκλησιαστικήν ἐπιτροπήν καί ἀκολουθῶς εἰς τόν οἰκεῖον Ἐπίσκοπον.

6) Γνωστοποιεῖ εἰς τόν λαόν καί προφορικῶς, κατά τήν θείαν Λειτουργίαν, καί γραπτῶς, δι' ἀνακοινώσεως ἀναρτωμένης εἰς τάς θύρας τοῦ ναοῦ, τάς καθ' ἑκάστην ἐβδομάδα ἀγομένας ἑορτάς καί τελεσθησομένας θείας Λειτουργίας καί ἱεράς ἀκολουθίας καί τήν ἀκριβῆ ὥραν ἐνάρξεως καί λήξεως ἑκάστης.

7) Εἰς περίπτωσιν ἐπισκέψεως Ἀρχιερέως εἰς τήν κοινότητα ἢ ἐνορίαν αὐτοῦ μεριμνᾷ διά τήν ὀργάνωσιν τῆς ὑποδοχῆς αὐτοῦ καί φροντίζει, ὥστε νά πληροφορηθῶσι τήν ἐπίσκεψιν τοῦ Ἀρχιερέως καί τόν σκοπόν τῆς ἐπισκέψεως κατά τό δυνατόν ἅπαντες οἱ κάτοικοι τῆς κοινότητος ἢ τῆς ἐνορίας αὐτοῦ. Ἐπίσης φροντίζει νά πληροφορηθῶσιν οἱ ἐνοριῖται αὐτοῦ τήν ἐπίσκεψιν ἱεροκήρυκος.

8) Τηρεῖ ἐπακριβῶς καί τακτικῶς τά βιβλία βαπτίσεων, γάμων καί θανάτων, ὡς καί οἰαδήποτε ἄλλα ἐπίσημα βιβλία τοῦ ναοῦ καί διατηρεῖ ταῦτα εἰς καλήν κατάστασιν καί τάξιν, χορηγεῖ δέ τάς εἰς τήν ἀρμοδιότητα αὐτοῦ πιστοποιητικά τῇ αἰτήσῃ τῶν ἐνοριτῶν εἰς οὓς ἀναφέρονται.

9) Εἶναι ὑπεύθυνος διά τήν ἔγκαιρον ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεων καί τῶν ἐντολῶν τῆς Ἱεραῆς Συνόδου καί τῆς προἩσταμένης αὐτοῦ Ἐπισκοπῆς.

II. ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΑ

1) Παρακολουθεῖ ἀγρύπνως τήν θρησκευτικήν καί ἠθικήν ζωήν καί ἐξέλιξιν τῶν ἐνοριτῶν αὐτοῦ, τοὺς ὁποίους ἐπισκέπτεται πρὸς ποιμαντικήν διδασχὴν καί ἀγιασμόν καί μεριμνᾷ διά τήν θρησκευτικήν καί ἠθικήν διαπαιδαγώγησιν καί μόρφωσιν αὐτῶν καί δὴ καί τῆς νεολαίας. Πρὸς τοῦτο ἐάν μὲν εἶναι ἀπόφοιτος κατωτέρου κύκλου τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς τοῦλάχιστον ὀργανώνει καί διδάσκει εἰς Κατηχητικόν διά τοὺς μαθητάς δημοτικοῦ σχολείου, ἐάν δέ εἶναι ἀπόφοιτος ἀνωτέρου κύκλου τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς διοργανώνει καί διδάσκει εἰς Κατηχητικὸν Σχολεῖον ἢ εἰς χριστιανικάς ομάδας μαθητῶν μέσης παιδείας, ὅπως ἐπίσης, διοργανώνει καί συμμετέχει εἰς κύκλους μελέτης Ἁγίας Γραφῆς διά μαθητάς καί ἐνηλίκους, καί ἐάν εἶναι ἀπόφοιτος Πανεπιστημίου, πέραν τούτων, κηρύττει τακτικῶς τόν θεῖον λόγον, διοργανώνει συγκεντρώσεις τῶν κατοίκων τῆς ἐνορίας ἢ τῆς κοινότητος αὐτοῦ πρὸς μελέτην θεμάτων ἠθικοθρησκευτικοκοινωνικοῦ περιεχομένου, δίδει διαλέξεις ἐπὶ τῶν ἰδίων θεμάτων, ὀργανώνει ἀπὸ ἀπόψεως θρησκευτικῆς καί πνευματικῆς τήν ἐνορίαν αὐτοῦ καί κατευθύνει καί ἐποπτεύει τήν ὅλην χριστιανικήν κίνησιν ἐν αὐτῇ.

2) Φροντίζει διά τήν ἴδρυσιν δανειστικῆς ἢ ἄλλης βιβλιοθήκης ἐν τῇ Ἐνορίᾳ, ἐν ἣ ἑφημερεύει, καί τήν διάδοσιν τῶν θρησκευτικοῦ καί ἠθικοπνευματικοῦ περιεχομένου βιβλίων μεταξύ τῶν ἐνοριτῶν αὐτοῦ, κωλύων μέ κάθε τρόπον τήν διάδοσιν βιβλίων αἰρετικοῦ περιεχομένου καί ἀντιθέτων πρὸς τήν διδασκαλίαν τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως καί ἠθικῆς, πληροφορῶν περὶ τούτων τόν οἰκεῖον Ἐπίσκοπον.

3) Καταβάλλει προσπάθειαν καλλιέργειας πνεύματος ἀγάπης, ἀδελφοσύνης καί ἀλληλεγγύης μεταξύ τῶν ἐνοριτῶν αὐτοῦ καί ἐνεργεῖ ὡς συμφιλιωτῆς εἰς πᾶσαν διάστασιν καί δὴ καί εἰς τάς μεταξύ συζύγων διαστάσεις.

4) Φροντίζει διά τήν ὀργάνωσιν καί ἄσκησιν τῆς φιλανθρωπίας καί τήν ἐνίσχυσιν τοῦ ἔργου θρησκευτικῶν καί φιλανθρωπικῶν Ὁργανώσεων.

5) Καλλιεργεί πνεῦμα ἐνδιαφέροντος καὶ ἀγάπης μεταξύ τῶν ἐνοριτῶν του πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ μεριμνᾷ διὰ τὴν δημιουργίαν στελεχῶν τῆς Ἐκκλησίας διὰ τῆς ἀνευρέσεως καὶ καλλιεργείας, κυρίως μεταξύ τῶν νέων, τῶν προσώπων ἐκείνων, τὰ ὅποια ἔχουσι τὰς δυνατότητας νὰ ὑπηρετήσωσι τὴν Ἐκκλησίαν, εἴτε ὡς ἐκκλησιαστικοὶ ἐπίτροποι, εἴτε ὡς ψάλται, εἴτε ὡς συνεργάται εἰς τὸ ὅλον ἔργον τῆς Ἐκκλησίας, κατ' ἐξοχὴν δὲ μεριμνᾷ, ἔχων πρὸς τοῦτο ἰδιαιτέραν εὐθύνην, διὰ τὴν ἀνεύρεσιν καὶ προετοιμασίαν προσώπων καταλλήλων διὰ τὸ ὑψηλὸν ὑπόργημα τῆς ἱερωσύνης.

III. ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Φροντίζει διὰ τὴν πρόοδον, τὴν πολιτιστικὴν ἐξέλιξιν καὶ ἀνάπτυξιν, τὴν καθαριότητα καὶ τὴν καλὴν ἐμφάνισιν τῆς κοινότητος ἢ τῆς ἐνορίας αὐτοῦ. Πρὸς τοῦτο:

- 1) Συμμετέχει καὶ πρωτοστατεῖ εἰς τὴν ὀργάνωσιν σχετικῶν ἐκδηλώσεων καὶ ἔργων, τὰ ὅποια ἀποβλέπουσιν εἰς τὸν ὡς ἄνω σκοπὸν.
- 2) Ἐπὶ κεφαλῆς τῶν μελῶν τῶν Χριστιανικῶν Κινήσεων φροντίζει διὰ τὴν καθαριότητα καὶ δενδροφύτευσιν δρόμων, διὰ τὴν διαμόρφωσιν δημοσίων χώρων καὶ διὰ τὴν ἀνέγερσιν οἰκημάτων κοινῆς ὠφελείας.
- 3) Πρωτοστατεῖ εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ τέλεσιν ἐθνικῶν ἑορτῶν, πολιτιστικῶν ἐκδηλώσεων καὶ διαφωτιστικῶν διαλέξεων, χρησίμων διὰ τοὺς κατοίκους τῆς κοινότητος ἢ ἐνορίας του.

IV. ΓΕΝΙΚΑ

Ἐκαστος ἐφημέριος ὑποχρεοῦται ὅπως ἀνά ἐξαμηνίαν τουλάχιστον ὑποβάλλει ἔκθεσιν εἰς τὸν οἰκεῖον Ἐπίσκοπον, εἰς τὴν ὁποίαν νὰ ἀναφέρῃ λεπτομερῶς τὴν ὅλην δραστηριότητα, τὴν ὁποίαν ἀνέπτυξεν ἐν τῇ ἐνορίᾳ ἢ τῇ κοινότητι αὐτοῦ, συμφώνως πρὸς τὰ ἐκτεθέντα ὡς ἄνω καθήκοντα αὐτοῦ. Ὁ ἱερεὺς παρέχει ἑαυτὸν ὡς πρότυπον ἐν πᾶσι διὰ τῆς προσωπικῆς καὶ οἰκογενειακῆς αὐτοῦ ζωῆς, διὰ τῶν λόγων καὶ τῶν ἔργων αὐτοῦ. Πρῶτος εἰς τὴν θρησκευτικὴν ζωὴν. Πρῶτος εἰς τὴν ἀγιότητα βίου. Πρῶτος εἰς τὴν ἀγάπην. Πρῶτος εἰς τὴν φιλανθρωπίαν. Πρῶτος εἰς τὴν κοινωνικὴν δρᾶσιν καὶ προσφορὰν «μηδεμίαν ἐν μηδενί διδούς προσκοπήν, ἵνα μὴ μωμηθῇ ἡ διακονία, ἀλλ' ἐν πᾶσι συνιστῶν ἑαυτὸν ὡς Θεοῦ διάκονον», «τύπος γινόμενος τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πνεύματι, ἐν πίστει, ἐν ἀγνείᾳ».

Ἡ Ἱερά Σύνοδος εἶναι βεβαία, ὅτι οἱ εὐλαβεῖς ἐφημέριοι τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας Κύπρου, συνειδητοποιοῦντες τὰς εὐθύνas αὐτῶν θὰ ἀνταποκριθῶσι πλήρως εἰς τὴν ἐπιτέλεσιν τῶν βασικῶν ὡς ἄνω καθηκόντων, συμμορφούμενοι καὶ πρὸς τὰς ἐκάστοτε ὑπὸ τοῦ οἰκεῖου Ἐπισκόπου ἀναθετομένας εἰς αὐτούς εὐθύνas καὶ παρεχομένας ὁδηγίας καὶ ἐντολάς. Ἐάν παρ' ἐλπίδα ἐφημέριοι ἀποδειχθῶσιν, ὅτι παραμελοῦσιν ἢ ἐλλιπῶς ἐπιτελοῦσι τὰ καθήκοντα αὐτῶν, ὁ οἰκεῖος Ἐπίσκοπος ὀφείλει νὰ ὑποβιβάσῃ τούτους εἰς τὴν ἀμέσως κατωτέραν τάξιν ἀπὸ ἐπόψεως προσόντων καὶ μισθοδοσίας καὶ νὰ ἐπιβάλλῃ σχετικὴν μείωσιν τῶν ἀπολαβῶν.

ΟΔΗΓΙΑΙ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

α) Πρὸς τοὺς Ἐφημερίους τῆς Ἐκκλησίας Κύπρου. Ἐπειδὴ παρατηροῦνται σοβαραὶ ἀταξίαι, ἀλλὰ καὶ διαφοραὶ τινες, εἰς τὸν τρόπον τελέσεως τῆς θείας Λειτουργίας, τῶν Μυστηρίων καὶ τῶν ἄλλων ἱερῶν Ἀκολουθιῶν, ὡς καὶ ἀντιδικαίαι μεταξύ Ἱεροψαλτῶν καὶ Ἐφημερίων, ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας Κύπρου, ἵνα πάντα εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν

γίνονται, εις ἐπανελημμένας συνεδρίας Αὐτῆς ἐμελέτησε τὴν ἐπίτευξιν ὁμοιομορφίας εἰς τὴν τέλεσιν τῶν Ἀκολουθιῶν τοῦ Ἑσπερινοῦ, τοῦ Μεσονυκτικοῦ, τοῦ Ὁρθρου καὶ τῆς θείας Λειτουργίας.

Ἀσφαλῶς, τὸν εὐλαβῆ λειτουργόν, οὔτε ἐντολαί, οὔτε κανονισμοί, οὔτε τυπικά, οὔτε τελετουργικά διατάξεις δύνανται νά διαμορφώσουν. Ταῦτα πάντα εἶναι ἐξωτερικά καὶ τυπικά καὶ οὐδέν ἀποτέλεσμα θά ἔχωσιν, ἐάν ὁ ἴδιος ὁ λειτουργός δέν συνειδητοποιῆ τὴν ἱερότητα, ἀλλά καὶ τὸ αἰδέσιμον τοῦ ἔργου του ὡς λειτουργοῦ καὶ τελεουργοῦ τῶν Μυστηρίων τοῦ Θεοῦ.

Διό ἐκ πατρικῆς ἀγάπης κινούμενοι ἀναφέρομεν πρὸς ὑμᾶς μερικές γενικές καὶ βασικές ἀρχάς, αἱ ὁποῖαι πρέπει νά διαμορφώσουν, νά κατευθύνουν καὶ νά διακατέχουν τὸ «εἶναι» τοῦ ἱερέως κατὰ τὴν ἄσκησιν τῶν λειτουργικῶν καὶ τελετουργικῶν αὐτοῦ καθηκόντων.

Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ὅλοι συνειδητοποιεῖτε τὰς εὐθύνας, τὴν σπουδαιότητα καὶ τὴν φοβερότητα τοῦ νά εἶσθε λειτουργοὶ τῶν φρικτῶν τοῦ Χριστοῦ Μυστηρίων. Ἡ καθαρότητα τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, ἡ

πνευματικὴ καὶ ψυχικὴ ἐτοιμασία καὶ συγκέντρωσις, ἡ εὐσέβεια καὶ ἡ βαθεῖα εὐλάβεια καὶ ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ κατὰ τὴν τέλεσιν τῆς θείας Εὐχαριστίας καὶ τῶν ἄλλων Μυστηρίων καὶ Ἀκολουθιῶν τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν ἀποτελοῦν τὰ τεκμήρια αὐτῆς τῆς συνειδητοποιήσεως, ἀλλά καὶ τὰς προϋποθέσεις τῆς καταξιώσεως τῆς ἀπό μέρος τοῦ ἱερέως τελέσεως τῶν λατρευτικῶν ἀκολουθιῶν. Τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποῖαν ὁ ἱερεὺς ἐνώπιον τοῦ ἱεροῦ Θυσιαστηρίου ἀναπέμπει δεήσεις καὶ τελετουργεῖ τὰ Ἄχραντα Μυστήρια, εὐρίσκεται ἐνώπιον τοῦ πυριμόρφου Θρόνου τῆς Θεότητος καὶ συνομλεῖ μετ' αὐτοῦ τοῦ Ὑψίστου, Παντοδυνάμου ἀλλὰ καὶ Παναγάθου Θεοῦ. Ἀπὸ γῆΗνος μεταρσιοῦται καὶ καθίσταται οὐράνιος. Ἐξαλοῦται πνευματικῶς καὶ ἠθικῶς, καὶ προσφέρει τὸν ἑαυτόν του ὡς σκεῦος ἐκλογῆς καὶ ὡς ἀγωγὸν ἀγιασμοῦ καὶ θείας Χάριτος πρὸς τὸν παριστάμενον καὶ συμπροσευχόμενον λαόν. Πᾶσα βιωτικὴ μέριμνα δέον νά ἀποβάλληται. Οὐδεμία προσωπικὴ ἐπιδίωξις ἢ ἄλλη σκέψις πρέπει νά τὸν ἀπασχολῆ, καθ' ἣν στιγμὴν εὐρίσκεται ἐνώπιον τοῦ Ἱεροῦ Θυσιαστηρίου. Δέν πρέπει νά ἐπιτρέπη ποτέ εἰς τὴν οἰκειότητα νά ἀφαιρῆ ἀπὸ μέσα του τὸ ἱερόν δέος, τὸ ὁποῖον πρέπει νά τὸν διακατέχη, οὔτε νά ἀφήνῃ τὴν συνήθειαν νά τὸν μεταβάλλῃ εἰς τυπικὸν ἀναγνώστην τῶν ἀναπεμπομένων προσευχῶν καὶ δεήσεων, ἄνευ ὀλοκληρωτικῆς συμμετοχῆς τοῦ «εἶναί» του. Ὀφείλει συγκεντρωμένος νά βιώνῃ ψυχικῶς καὶ πνευματικῶς κάθε λέξιν τῆς προσευχῆς. Οὔτε ἡ τάσις πρὸς ἐπίδειξιν εὐλαβείας, οὔτε ἡ ἐπιδίωξις τῶν ἐπαίνων καὶ τῆς εὐαρεσκείας τῶν ἀνθρώπων, πρέπει νά τὸν κατευθύνουν, ἀλλὰ οὔτε καὶ ἡ νοχέλια ἢ ἡ ἐπιπολαιότης ἢ καὶ ἡ ἀδιαφορία εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῶν εὐχῶν καὶ εἰς τὴν τέλεσιν τῆς θείας Λειτουργίας πρέπει νά τὸν χαρακτηρίζουν.

Ὅλον τὸ «εἶναι» τοῦ λειτουργοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θείας Λειτουργίας πρέπει νά ἐνεργῆ καὶ νά κινῆται ἀποκλειστικῶς μέσα εἰς τὴν συνείδησιν τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ, ὥστε οὗτος νά διακατέχεται ὀλόκληρος ὑπὸ τῆς σκέψεως εἰς τὸ πῶς «εὐαρεστῆσαι τῷ Θεῷ» καὶ μόνον καὶ νά ἀποβλέπῃ εἰς τὸ πῶς νά ἐπιτύχῃ τὴν σωτηρίαν ἑαυτοῦ καὶ ἐκείνων ὑπὲρ ὧν προσεύχεται.

β) Πρὸς τοὺς Ἱεροψάλτες

Οἱ Ἱεροψάλτες εἶναι οἱ ἐκπρόσωποι τοῦ λαοῦ καὶ οἱ στενοὶ συνεργάτες τῶν Ἱερέων στὴν τέλεση τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν, οἱ ὁποῖοι Ἱερεῖς ἔχουν καὶ τὸν πρῶτο λόγο σ' αὐτέας. Ἄς μὴν ξεχνοῦν πῶς ὅταν ψάλλουν ἢ ἀναγινώσκουν, προσεύχονται. Ἐπομένως μέ προσοχή, μέ

εὐλάβεια καί μέ ταπεινῶση, πού ἐπιβάλλει ἡ συνείδηση τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ, νά ἀναγινώσκουν καί νά ψάλλουν. Ἡ ἐπίδειξη ἢ ἡ ἐπιτόλαιη ἀνάγνωση μαρτυροῦν ἀσέβεια καί, ἐκτός τοῦ ὅτι εἶναι ἁμαρτία, δέν συμβάλλει καθόλου στή δημιουργία τῶν εὐλαβῶν αἰσθημάτων μέσα στίς ψυχές τοῦ ἐκκλησιασματος.

Συνιστοῦμε, ἐπίσης, ὅπως ἀποφεύγουν νά ψάλλουν πολύ κοντά στό μικρόφωνο, ὅταν μάλιστα ἔχουν δυνατή φωνή, γιατί τό τέτοιο ψάλσιμο ἀποβαίνει ἐνοχλητικό στούς ἐκκλησιαζομένους καί καταστρέφει τήν ψυχική γαλήνη, πού χρειάζεται γιά τήν προσευχή. Ὅφειλουν, ἐπίσης, νά προσέρχονται στίς ὥρες τους καί νά εἶναι παρόντες στίς ἐορτές πού καθορίζονται στήν «Περί Ἐκκλησιαστικῆς Εὐταξίας» Ἀρχιεπισκοπική Ἐγκύκλιο, τῆς ὁποίας τό σχετικό μέ τούς Ἱεροψάλτες ἀπόσπασμα ἔχει ὡς ἀκολούθως:

«Οἱ Ἱεροψάλται ὀφείλουσι νά παρευρίσκωνται ἀμφοτέροι κατά τάς ἱεράς Ἀκολουθίας τοῦ Ἑσπερινοῦ καί τοῦ Ὁρθρου καί κατά τάς Λειτουργίας τῶν Κυριακῶν, τῶν Δεσποτικῶν καί Θεομητορικῶν Ἑορτῶν, ὡς καί τῶν ἐορταζομένων Ἁγίων (Ἰανουαρίου: 1, 5, 6, 7 καί 30. Φεβρουαρίου:

2. Μαρτίου: 25. Ἀπριλίου: 23. Μα_ου: 21. Ἰουνίου: 11, 29 καί 30. Ἰουλίου:

27. Αὐγούστου: 6 καί 15. Σεπτεμβρίου: 8 καί 14. Ὀκτωβρίου: 26. Νοεμβρίου:

8, 21 καί 30. Δεκεμβρίου: 6, 12, 24, 25 καί 26), κατά τάς Ἀκολουθίας τῆς Α΄ ἐβδομάδος τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, κατά τάς Ἀκολουθίας τῶν Χαιρετισμῶν τῆς Θεοτόκου, κατά τήν ἀκολουθίαν τοῦ Μεγάλου Κανόνος, κατά τάς Ἀκολουθίας τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος (πρω_ καί ἐσπέρας), τήν Δευτέραν καί Παρασκευήν τῆς Διακαινησίμου, τήν Πέμπτην τῆς Ἀναλήψεως, τήν Δευτέραν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί κατά τάς πανηγύρεις τῶν Ναῶν.

»Ἐάν, ἔνεκα λόγου εὐλόγου, κωλύηται νά παρίσταται Ἱεροψάλτης κατά τάς ὡς ἄνω Ἀκολουθίας καί Λειτουργίας, δύναται νά ὀρίζη κατάλληλον ἀναπληρωτήν».

γ) Πρός τούς ἐκκλησιαστικούς ἐπιτρόπους Ἐκτιμοῦμε τό σημαντικό ἔργο καί τήν προσφορά τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἐπιτρόπων στήν Ἐκκλησία. Ἐργάζονται χωρίς καμιά ἀμοιβή καί πολλές φορές μέ θυσία τῶν οικονομικῶν τους συμφερόντων. Γι' αὐτό καί ἡ Ἐκκλησία προσεύχεται γι' αὐτούς καί τούς μνημονεύει στίς ἱερές Ἀκολουθίες.

Μαζί μέ τήν ἔκφραση πρὸς αὐτούς τῶν εὐχαριστιῶν μας, τούς συνιστοῦμε νά συνεργάζονται πάντοτε μέ τούς Ἐφημερίους τῶν Ἱερῶν Ναῶν καί νά συμβάλλουν, πέρα ἀπό τήν καλή διαχείριση τῶν οικονομικῶν τῆς Ἐκκλησίας, καί στήν ὁμαλή τέλεση τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν στούς ἱερούς Ναούς, νά δίδουν τό παράδειγμα τῆς τάξεως καί νά ἀποφεύγουν κατά τή διάρκεια τῆς θείας Λειτουργίας νά προβαίνουν στήν καταμέτρηση χρημάτων, ἢ νά συζητοῦν γιά ἐκκρεμοῦντα θέματα τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ καταμέτρηση τῶν εἰσπράξεων νά γίνεται μετά τό τέλος τῆς θείας Λειτουργίας, ἢ δέ μελέτη ὁποιοῦνδήποτε θεμάτων νά γίνεται σέ εἰδικές συνεδρίες καί πάντοτε σύμφωνα μέ τίς πρόνοιες τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτη τῆς Ἁγιωτάτης μας Ἐκκλησίας.